

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 október 16, vasárnap.

VI. ÉVFOLYAM, 241. SZÁM

Harc az önköltség csökkentéséért!

Az Állami Tervünk harmadik fejezete az ipari beruházásokról és a termelés növekedéséről szóló részében feladat-ként tüzte elének azt, hogy „az önköltségi ár leszállítása végett a felesleges kiadásokat előidéző okok kiderítésével és megszüntetésével egyidejűleg csökkenteni kell az általános költségeket... Intézkedések teendők a nyersanyaggal, segédanyaggal, üzemanyaggal és a villamosárammal való takarékoskodásra, valamint a selejt és hulladék százalékarányának csökkentésére”.

A szocialista versenyek tervezdalkodásunk első évében a dolgozók zömét magukkal ragadták. Munkásságunk öntudata, a pártszervezetek és a szakszervezetek szervező és felvilágosító munkája egyre újabb munkavállalásokat eredményez. Megsokasodtak a munkavállalások most a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója előtt. Napon-ta olvashatjuk, hogy a dolgozók november 7-nek méltó megünneplésére be akarják fejezni az Állami Terv reájuk eső részét. A versenyek új munkamódszereket termelnek ki, a nyersanyaggal és üzemanyaggal való takarékoskodás új lehetőségeit hozzák felszínre, gépek észszerűsítését érik el, új gépeket találnak fel. Mindezt annak érdekében, hogy a nehézipari gépektől kezdve a közhasználatú cikkekig, mindent kevesebb erőfeszítéssel, gyorsabban és olcsóbban állítsanak elő. Kevesebb erőfeszítéssel, mert „a világ minden tőkéje közül a legértékesebb tőke az ember”; gyorsabban, mert ha a nehézipar több gépet ad, megrövidíti iparosodásunk folyamatát, az előállított gépekkel közszükségletű cikkek gyárthatók; olcsóbban, mert az önköltségi ár, s ennek következtében a termelési ár leszállítása az életszínvonalat emeli. Az önköltségi ár leszállítása növeli az illető vállalat hasznát, többletjövedelmet biztosít számára, aminek jelentékeny részét akumulálhatja abból a célból, hogy a termelő erők színvonalát emelje, az ország iparosítását gyorsítsa.

Fokozott iparosítás, elsősorban felett nehézipar megerősítése, egyedül szocialista tervezdalkodásban lehetséges. A szocialista tervezdalkodást a legszigorúbb takarékoskodás, a termelő tényezők észszerű felhasználása jellemzi. Ezzel szemben a kapitalista rendszerben — főleg annak válságkorszakában — a nyersanyag pocsékolása, a géni berendezés és felszerelés tökéletlen kihasználása, a természeti kincs-ekkel való rablógazdálkodás az uralkodó.

A szocialista versenyek azt igazolják, hogy minden gyárban és üzemben, vállalatnál hatalmas tartalékok találhatók, amelyeknek felhasználásával az önköltségi ár csökkenthető.

A Scántela október 6-i számában jelent meg a resceai „Sovrommetál” kohászati vállalat felhívása az önköltségi ár csökkentésére a belső tartalékok felhasználására. A „Sovrommetál” kohászati munkavállalása már az első na-

pokban eredményt mutatott: az öntöttvas önköltségi ára 1,53 százalékkal csökkent. A következő nap az acélöntök 18 százalékkal nyomták le az önköltségi árat, rá egy napra a hengerművek dolgozói pedig minőség szerint 5,2 százalékkal, 6,1 százalékkal, illetve 7,9 százalékkal csökkenést értek el.

A mozgalom máris terjed a nehéziparban és könnyűiparban egyaránt. A vajdahunyadi kohóművek dolgozói kötelezték magukat, hogy gyártmányaik önköltségi árát 2,18 százalékkal leszállítják. Nehéziparunk egyik nagyvállalatának eredménye, illetve munkavállalása szemre csekély, de összegszerűen annál hatalmasabb. Gondoljunk arra, hogy száz és száz tonna öntöttvasnál, acél-nál, hengereit vasnál milyen összeget tesz ki a megtakarítás, amely további befektetésre fordítható. Ebben áll a szo-

cialista akkumuláció haszna. Az önköltség-csökkentéssel szerzett többletjövedelem növeli az igazgatói alapot is, ami a dolgozók munkaviszonyainak és életkörülményeinek a javulását hozza.

Nem érdektelen figyelemmel kísérni egy könnyűipari üzem erőfeszítését az önköltségi ár csökkentésére. A kolozsvári Irisz-porcelángyárban egy kiló finom porcelánra előállításához régebben 1,367 kiló nyersanyagot használtak. A terv második évnegyedében már csak 1,335 kilóra volt szükség anélkül, hogy ez a minőség rovására ment volna. A felhasznált nyersanyag ára így 17,63 lejről 16,96 lejre esett. Egy kilogram porcelánruhoz az addig 10,99 lejbe került tűz-előanyag már csak 4,75 lej értékű volt.

Példája annak, hogy könnyűipari vállalat önköltség-csök-

kentése is hozzájárul országunk nehéziparának fejlesztéséhez, a kolozsvári „Románia Muncitoare” kendőgyár. Ez a gyár — anélkül, hogy a nyersanyagellátás és egyéb szükségletek kielégítésének terén nehézsége lett volna — az év első nyolc hónapja alatt 5 millió 165.000 lejjel járult hozzá a nehézipar fejlesztéséhez. Közben növelte az igazgatói alapot, a téli előkészületek során a géptermekek radiátorokat szerelt fel és más beruházásokat eszközölt. Mindezt takarékoskodással érte el. Szeptemberben az előirányzott önköltség-csökkentésen felül további 6 százalékkal lett kisebb a reszi.

Ahhoz, hogy a dolgozók előtt állandóan tiszta kép álljon, mennyivel csökkentették az önköltségi árat, naponta vezetett grafikonos kimutatásra van szükség. A „Sovrommetál”-ban így eslekeszenek és az eredmény nem is maradt el. A munkások, technikusok és mérnökök mindennap láthatják, milyen irányban kell for-

ditani figyelmüket, hol van szükség nagyobb takarékos-ságra, a nyersanyagban, az üzemanyagban vagy egyébütt. Ha ott látják a kimutatást, mindjárt képszerűbb előttük a probléma rendkívül nagy jelentősége. Még közelebb kerül hozzájuk, még inkább ügyüké válik. Vajdahunyadon a grafikon már megvalósították. A többi gyárban és üzemben is késedelem nélkül el kell készíteni, mert gyakorlati haszna nagy. A resceai példa szerint a napi kimutatás előkészítése az önköltségről, nem növeli az adminisztrációt, mert az illető osztály, vagy üzemszervezet dolgozói maguk vezethetik.

A feladatunk most már az, hogy az új módszert elmélyítsük, a napi önköltség-csökkentési nyilvántartást meghonosítsuk, egyben pedig állandósítsuk az önköltség leszállítására irányuló mozgalmat, a szocialista gazdálkodásnak ezt a módszerét.

PAAL JÁNOS.

Visinszkij szovjet külügyminiszter leleplezte az imperialisták hamisításait és rágalmaikat

A népi demokráciákban elítélt bűnözőket védelmezik az angol-amerikai imperialisták

NEWYORK. — Az angol-amerikai blokk a magyarországi, bulgáriai és romániai kémszervezetek leleplezése után — mint megírtuk — azzal rágalmazta meg a három állam kormányát, hogy megszegték a békeszerződést azzal, hogy nem tartották tiszteletben az alapvető emberi jogokat. A vonatkozó angol és amerikai jegyzékek visszautasítása iránt az ügyet az ENSZ közgyűlésének napirendjére erőszakolták.

Visinszkij szovjet főmegbízott

Rágalmhadjárat a népi demokráciák ellen

Szembeálló volt, hogy mint egy bizonyos központból adott jelre, éppen a demokratikus országok ellen kezdődött meg egy szemenszedett hazugságokból, rágalmakból és a tények meghamisításából álló kampány. Ezeket a hazugságokat ama alapvető emberi szabadságjogok védelméről szóló kétszínű kiabálással álcázták, amelyeket állítólag ezekben az országokban lábbal tiportak. Az angol-amerikai reakciós körök kezdeményezte és a bolgár, magyar és román népköztársaságok ellen irányuló kampány valódi céljának eltitkolását itt a közgyűlés politikai bizottságában is folytatni akarják bizonyos kiküldöttek, az Egyesült Államok és Anglia kiküldötteinek vezetésével. Nagy lendülettel, nemes szíven akarják feltüntetni terveiket és az emberi jogok, a szabadság és a demokrácia kezdetlen védői és harcossai szerepében tetszelegnek. Az ilyen mesterkedésekkel arra törekednek, hogy elvonják a közvélemény figyelmét valódi célkitűzéseikről, amelyeknek lényegében semmi közük az emberi jogok védelméhez. E koholmányokkal félre akarják vezet-

ni a közvéleményt. Az Egyesült Államok és Nagybritannia képviselői sokat beszéltek itt a különböző „magas elvekről”, mint „a civilizáció érdekei”, „elemi emberiség” s.h. Állítólag ezek a „magas elvek” készítetik az angol és amerikai kormányt, hogy érdeklődjenek a bolgár, magyar és román népköztársaság ügyei iránt.

Valódi céljaik és terveik kezdése érdekében az Egyesült Államok és Anglia képviselői össze akarják kötni a bulgár, bulgáriával és Magyarországgal kapcsolatban távolról sem az alapvető emberi szabadságjogok megsértéséről, hanem egészen másról volt szó. Már kezdettől fogva szembeszökő volt az a különös körülmény, hogy az ilyen vádakát éppen a népi demokratikus országok ellen irányították. Ama országok ellen, amelyeknek népei demokratikus jogokat és szabadságot hódítottak meg, demokratikus reformokat hajtottak végre és beiktatták a népi demokratikus rendszert.

magyar és román népköztársaság elleni és az alapvető emberi szabadságjogok megsértésére vonatkozó vádjait, a békét, a népek biztonságát fenyegető, valamint a békeszerződések és a nemzetközi kötelezettségek megszegésének vádjával. Ezt megfélemlítő ürügynek találják arra, hogy beavatkozzanak a bolgár, magyar és román népköztársaság belügyeibe.

Az itt következőkben meg fogom kísérelni, hogy bebizonyít-

sam, hogy a valóságban nem létezik a békeszerződések semmiféle megsértése, sem a Bolgár NK-kormány, sem a Magyar NK-kormány, sem a Román NK-kormány részéről. Ellenkezőleg, ezek a kormányok a legnagyobb lelkiismeretességgel, pontossággal és kivételes korrektséggel teljesítik a békeszerződések minden előírását, annak ellenére, hogy a provokátorok és kalandorok minden válfaja a petkovisták, nemzeti-parasztpártiak, szluszisták minden eszközzel megkísérelték, hogy megakadályozzák a fenti népi demokratikus rendszerű országok építő munkájának megszervezését. Megkíséreljük megmutatni, hogy a békeszerződések és ezek megsértésének kérdését egy jól meghatározott cél érdekében a hajánál fogva rángatták elő, amit tisztán megmutatott Showeross úr akkor, amikor eljött egy jelentőségteljes mondatot a „világ közvéleményének erejével” kapcsolatban, amelynek segítségével az illetékes kormányokat gyorsan meg lehetne győzni a fennálló nehézségek eltávolításának szükségességéről.

Bulgária, Magyarország és Románia nem hajlandó alárendelni érdekeit az amerikai monopoltőkének

Könnyű kitalálni, hogy mit jelentene ezeknek a felmerült „nehézségeknek” az eltávolítása. Köztudomású annak következtében, hogy a fentemlítt kormányok nem hajlandók országaink érdekeit alárendelni az amerikai monopoltőke érdekeinek, amely elszántan kísérletezik, hogy behatoljon a keleteurópai országokba és ott magának példánul az Angliában, Franciaországban és Törökországban levő helyzet-

hez hasonlót teremtsen. Itt kell a Bulgáriával, Magyarországgal és Romániával szembeni angol-amerikai politika magyarizátát keresni. Nem mai politika ez és már sok kárt okozott. Köztudomású, hogy az emberi jogok Bulgáriában, Magyarországon és Romániában való megsértésének kérdése ezekben az országokban történetében olyan fontos tény-nyel kapcsolatban jelent meg, mint a néppellenes csoportok

csödéje és megsemmisülése. Ezek a reakciós csoportok, mint Nikola Petkov és Lucev Bulgáriában, Nagy Fercnc, Mindszenty és társai Magyarországon, Maniu és a Bratianu család Romániában az angol-amerikai monopoltőkéhez és az Egyesült Államok és Anglia reakciós köréhez voltak szorosan kötve és azok érdekeit képviselték. (Cikkünk folytatása a következő számban.)

Észszerű szervezés, új munkamódszer az új tanévet kezdő Bolyai Tudományegyetemen

Új iskolai év nyílt meg a Bolyai Tudományegyetemen. Új már abban is, hogy a megnyitó ünnepséget a kolozsvári román és magyar egyetem együtt tartotta, mintegy külső kifejezőjé-ként annak a nagy belső változásnak, mely a nemzeti kérdés tekintetében országunkban mindenütt, így az egyetemen is végbement. Új volt az is, hogy a marxizmus-leninizmus előadássorozatát ünnepélyesen nyitották meg, ezzel is hangsúlyozva, hogy erre az alapvető tudományra az eddigieknél is nagyobb súlyt fognak fektetni az idén. De sok újat, sok változást hoz más szempontból is ez az iskolai év. Újjáépítették a

Bolyai Tudományegyetem nyelvészeti karának bombázott épületszárnyát. Az épület többi része is, folyosók és tantermek, kifestve, kijavítva és átrendezve, tisztán és ujan ragyognak. Új tudományos felszereléssel bővült a természettudományi kar, új könyvekkel a könyvtárak, új tudományos anyagot és ismereteket szereztek a nyári kiszállások folyamán tanárok és hallgatók. Az állam a kolozsvári egyetemnek számára az előző évnél 1000 ösztöndíjjal adott többet, ebből a Bolyai Tudományegyetem ösztöndíjas hallgatóinak száma az előző évhez viszonyítva mintegy 30-40 százalékkal emelkedik.

esétlenül" választotta, 40-50 óra hallgatására volt kötelezve. Ezek közül természetesen legkevesebb órákat tartottak a legrosszabb esetben, ha a hallgató valamelyikre eljárt, nem egy esetben azonban, "ütőközik" indoklással egyik ilyen órát sem látogatta. Az új iskolai évtől kezdve minden hallgatónak csak egy szakja van, hogy abban kellőképpen elmélyülhessen. Ugyanebből a célból az órarend hetenként 3-4 délutánt szabadon hagy.

ÚJ VIZSGARENDSZER
Az eddigi évvégi vizsgarendszer helyett bevezették a félévenkénti vizsgákat és kollokviumokat. A vizsgák száma nem haladhatja meg a hatot.

Nyelvszakosok számára kötelező módon bevezették a magyar, orosz és román nyelv hallgatását, minthogy ezek országunk tanárainak nélkülözhetetlenül szükségesek, úgy az általános műveltség, mint szakképzésük szempontjából.

Munkás és szegényparaszt ifjak az I. éven

A Bolyai Tudományegyetem minden szempontból gyors lépésekkel közelíti meg az új egyetem követelményeit. A dolgozók érdekelt szolgáló egyetem-mé válik a hallgatói is egyre inkább a nép széles rétegeiből kerülnek ki. Bizonyítéka ennek az a tény, hogy az első évfolyamon minden karon túlsúlyba kerültek a munkás és szegény-

A matematika-fizikai, természetrajzi és kémiai karon új szakosportosításokat léptettek életbe, külön tanulmányi lehetőséget biztosítva azok számára, akik tanári pályára készülnek s külön azoknak a hallgatóknak, akik laboratóriumi kutatómunkában akarják magukat specializálni, s ipari kémiában, gyógyszeriparban, egészségügyi intézményekben, b. helyezkednek majd el. E tárgyak iránt különben nagyon megnőtt az érdeklődés. A matematikai kar első évfolyamára például a tavalyi 27 hallgatóval szemben az idén 50-en jelentkeztek, a természetrajzi karra pedig 99-en, szinte háromszor annyian, mint az elmúlt évben.

paraszt származású hallgatók. Megindult a munka minden karon. A hallgatók szárai lepik el az előadótérmet, folyosókat, könyvtárakat és olvasótérmeteket. Az egyetem gépezete a múlt év tapasztalatainak felhasználásával kijavítva, átalakítva és új „alkatrészekkel" felszerelve neveli az új típusú értelmiséget.

Nincs többet hátrálékos vizsga

A tanulás technikai szükségletei tehát sokkal nagyobb mértékben biztosítva vannak, mint eddig. De kormányunk a Román Munkáspárt irányításával más szempontból is megtette a szükséges lépéseket arra, hogy az egyetemről valóban jól képzett szakemberek kerüljenek ki. Nagyjelentős új intézkedések történtek tanulmányi téren az elmúlt évek tapasztalatai nyomán a hallgatók szakválasztása, vizsgák, órarend stb. tekintetében. Az egyetemen szinte forradalmi újítás a hátrálékos vizsgák teljes felszámolása. Kezdték már megszokottá és természetessé válni az, hogy egyik-másik hallgató a szakvizsgáig tartó négy éven keresztül 20-30 hátrálékos vizsgát is „felhalmozott". Könnyű elképzelni, hogy milyen felkészültséggel állt a szakvizsgára az ezt megelőző vizsgaidőszakban 20 részletvizsga elé egy ilyen hallgató. Az új iskolai évtől kezdődően senki sem iratkozhatik felsőbb évfolyamra hátrálékos vizsgával.

ben éveken keresztül általános anarchia uralkodott. Az a hallgató, aki szaktárgyait „szeren-

Szatmár áll az első helyen az országban iskolaépítés terén

Nemcsak a tarlóhántás, hanem kulturviszonylatban döntő fontosságú téren, az iskolaépítés terén is első helyre került a határszéli Szatmár megye Népköztársaságunk valamennyi megyéje között. Különböző minisztériumok költségvetésének terhére a megye husz helységében folytak az idén nyáron iskolaépítési munkálatok. Ezeket a munkálatokat nagymértékben elősegítik, hogy az egyes községek lakói önkéntes munkájukkal gyorsítsák és olcsóbbítsák az iskolaépítéseket. Szatmár megye következő községei kaptak, illetve kapnak néhány héten belül új iskolaépületeket: Erdőszáda, Szakasz, Koicér, Bükkisdobó, Nagytarna, Szokond, Bujánháza, Erdőd, Felsőujfalu, Nagymires,

Avasfelsőfalu, Nagybocksó, Batarcs, Tartolt, Avasujfalu, Ráksa, Bikszád, Ratun, Mestea, Tarsolcel, Etény.
Borválasztat községben önkéntes munkával építenek új iskolát a dolgozó földművesek. Az iskola felépítéséhez szükséges 20.000 darab téglakészítést is magukra vállalták. 15.000 darab már el is készült belőle. Ugyanez a helyzet az Avas és más megyebeli vidékek falvaiban is. Azonkívül, hogy előirásos terménybeszállítási kötelezettségeiknek pontosan eleget tesznek, az iskolák építéséhez szükséges téglát, faanyagot, homokot önkéntes munkával díjtalanul szállítják az egyre önműveltebb falusi dolgozók.

Egy szakot — de azt aztán alaposan!

Komoly nehézséget okozott az elmúlt évek folyamán a túlszűkített órarend. Ebben a tekintet-

ben éveken keresztül általános anarchia uralkodott. Az a hallgató, aki szaktárgyait „szeren-

KOMBÁJNOK

Boris Rjabikin elbeszélése

Sebesen rohogott a vonat. Az új villanymozdony bugott-zúgott, könnyen repítette magával a hosszú szerelvényt. Az állomások, a rakodóhelyek úgy maradtak mögötte, mint formátlan foszlányai alakatlan darabjai a világnak. A mozdonyvezető néha-néha füttyöltette a szirénát, hogy figyelmeztessen az óvatlan jórókelőkre. A mozdony lámpái az éjszakai sötétségbe a sínek fölött a sötétségbe. A lépházat fellebbentette a port a vasút mentén, s az apró szemcsék megtapaátak a villanymozdony fényezett testén.
— Jól megyünk, úgy-e Fegyva? — kérdezte Trofimov segédjéről, a fiatal legénykétől.
— Jól bizony, Pjotr Andreevics! S aztán így egész Novogradig, megállás nélkül!
— Még hogy ilyen szállításmennyi megálljunk! Ki tart fel minket? Tudod-e, mit viszünk? Nem-e?! — hangoskodott a mozdonyvezető.
— Nem tudom. Mit?
— Mondd csak, milyen idők járnak most? Tudod?
— Hát békeidő van, világos...
— Béke... Nyárvége van, tudod-e... — Trofimov elmosolyodott és halkán, szinte súgva tette hozzá: — Kombájnokot viszünk, abbony.

sapkáját fejére szorítva, kukucskált ki, hogy megnézze a szerelvényt. Körülbelül a szerelvény közepe táján különösen megrakott, formátlan vagonokat látott. Kidagadt rajtuk a ponyva, amint a szél felduzzasztotta. A rakomány olyan-nak tűnt, mintha valami hatalmas nagy állatok fészkelődnének a vagonokon.
Fedor elgondolkozott.
A vonat végnélküli térségek között száguldott tovább. A kissé hűvös, de jóleső szél belopta a mozdony fülkéjébe is az érett búza izes illatát. Az ember szeretett volna annyira kihajolni az ablakon, hogy téphessen legalább néhány friss búzakalászt. Fegyva egyszerűen arra gondolt, hogy menekült ő kicsiny hugocskájával az égő faluból. Lövések, becsapódások... Megbújtak egy mélyedésben. A zöldelő réteken felcsapott a tüz és a maró, keserű füst sokáig gomolygott a föld-deken. Hugocskája hangtalanul zokogott...

nem engedhet. De hát mit lehet tenni? ...
— Fedor, te nemrég tanultad a dolgot, — szólott Trofimov halkán. — Vissza tudsz emlékezni, melyik kontaktor kapcsolódik a 16. pozícióra?
Kapcsolódások... Mennyi sok órát töltött ezzel Fedor a szakiskolában. Világosan látta maga előtt a hatalmas ábrarajzot, kifestve nagy vásznapapíron a tanteremben: A vonalak a vezetékek, a négyzetek a kontaktusok. Száznál is több belőlük. És mindeniknek megvan a maga száma, mindenik működésbe lép, amint szükség van rá s a többi nem okoz zavart, hanem vár a maga sorára, várja a kapcsolást...
A vonat ment még nagy csendesen, egyszerűen megállt és akkor ezen az emelkedőn semmi sem lesz képes többé kimozdítani állóhelyéből.
— No? — kérdezte csendesen Pjotr Andreevics. Oszilló bajsza szinte érintette segédjének arcát.
— Nem jut eszedbe?
— De igen. Emlékszem. Egy pillanat... A 16. pozícióra a 33. kontaktornak kell kapcsolódnia. Erre tovább is szükség van a többi pozíció miatt.
— Ugy van, legény vagy a talpadon. Annak kell kapcsolódnia s éppen az nem működik! Valószínűleg megszakadt a drót a tekerésben. Ide hallgass, Fegyva — a mozdonyvezető hangja örövendezett, de határozottan és gyorsan mondta tovább. — En hémászok a kamrába, megkísérlem helyrehozni a dolgot menet közben. Becsukod utánam az ajtót, fogod a szabályozót és elvezeted a vonatot... Magad, egyedül, — tette hozzá a gépész és kérdőleg nézett a segédjére. — Tudod-e, vállalod?

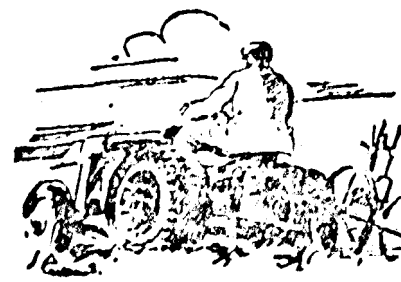
remegett. A motorok ütemes zakatolása hallatszott, mintha valami vad szenvedélyes tánc ritmusát dübörögték volna. Előli és oldalt valami kékes fény lobbant fel egy pillanatra. Trofimov hatalmas erőfeszítéssel igyekezett tartani a fogót. Csak elfuttatni a vonatot: a célba s nem szabad leesni a halált-hozó vezetékekre...

Hosszan előrevetett fényel, sebességet lassítva közeledett a vonat az állomáshoz. És ime, megállt a vonat, ugyanakkor jellegzetes csattanással esett vissza a vezérkulcs.
Egy perc múlva a halálsápadt Pjotr Andreevics örvendezve ültette Fedort.
— Derék fiu vagy, az árn! Nem szedted rá az öreget... No nézd csak, nézd... — a gépész félrelékte az ablakot és megmutatta a fúnak az élesen megvilágított szerelvényt. — Ihol vannak a mi magán-járóink!

Fedor kihajolt az ablakon.
A rakodó körül emberek nyüzsgölöttek, és újdonságul kékre festett gépek, kombájnok, csepők, „Szalincsek" ereszkedtek alá lassan a vagonokról a földre. Hangozan zakatoltak, erős füstöt eregetve, egyet-egyét fordultak, azután eltűntek a hajnali homályban, mintha egyszerűen máris belevágtak volna az arany határba, mint ha már meg is kezdték volna a harcot a kenyérért.

Fordította: D. J.

Fegyva csodálkozva bármész szemeket meresztelt, aztán sértődötten vonta el a száját: Pjotr Andreevics örökösén csak bolondozik vele, gyerekeknek tartja. Nem ez az első út így... A fiú kinyitotta az ablakot, kidugta a fejét. Egyen-

Ha a szovjet és német nép ugyanugy harcol a békéért, ahogyan a háboruban harcolt, Európa békéje biztosítottnak tekinthető

MOSZKVA. — (Agerpres) A TASS hírlapnökség közli SZTALIN miniszterelnök levelét, amelyet Wilhelm PIECK-hez, a demokratikus Német Köztársaság elnökéhez és Otto GROTEWOHL miniszterelnök-höz intézett. A levél szövege a következő:

— Engedjék meg, hogy köszöntsem önöket és az önök személyében a német népet abból az alkalomból, hogy a demokratikus Német Köztársaság létrejött, amelynek elnöki székébe, illetőleg miniszterelnöki megbízatására önöket választották meg.

— A békeszerető Demokratikus Német Köztársaság megalakítása fordulópont Európa történetében. Nem lehet kétség az iránt, hogy a békeszerető és demokratikus Németország jelenléte a békeszerető Szovjetunió mellett, kizárja egy új háború lehetőségét Európában, végetvet a vérontásnak és lehetetlenné teszi Európa országainak a világimperialisták részéről történő rabigába hajtását.

— Az elmúlt háború tapasztalata megmutatta, hogy abban a legnagyobb áldozatot a német és szovjet nép viselte, megmutatta azt,

hogy e két nép rendelkezik Európában a legnagyobb adottságokkal világszerte jelentős akciók megvalósítására. Ha e két nép kimutatja azt az elhatározását, hogy ugyanazzal az erőmegfeszítéssel harcol a békéért, amilyen erőfeszítést a háboruban mutatott, Európa békéje biztosítottnak tekinthető.

— Az egységes, demokratikus és békeszerető Németország alapjainak lerakásával önök egész Európa számára szolgálatot tesznek, mivel biztosítják a tartós békét.

— Nem kételkedhetek abban, hogy ezen az úton haladva és a béke ügyét szolgálva a világ valamennyi népének — beleértve az amerikai, angol, francia népet is, — a rokonszenvével és cselekvő támogatásával találkozunk.

— Az új és dicsőséges úton sikert kívánok önöknek.

— Eljen és virágozzék az egységes, független, demokratikus és békeszerető Németország.

JOSZIF VISSZARIONOVICS SZTALIN

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének üdvözlő távirata Wilhelm Pieckhez

BUKAREST. — A Román Munkáspárt Központi Vezetősége az alábbi üdvözlő táviratot küldte Wilhelm Piecknek, a Demokratikus Német Köztársaság elnökének:

— A Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a Román Népköztársaság dolgozói testvéri

üdvözlőket küldik önnek, a Demokratikus Német Köztársaság elnökévé való megválasztása alkalmából.

— A Demokratikus Német Köztársaság megalakulása új és jelentős hozzájárulás a Szovjetunió vezető békefrontjához, a demokrácia és a szocializmus megerősítéséhez.

— Meggyőződésünk, hogy a

munkásosztály és pártjának harca az egységes demokratikus német állam megalkotásáért siker fogja koronázni, mert ezt az egész világ demokratikus erői támogatják.

— A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének megbízásából:

GH. GHEORGHIU-DEJ

Groza Péter dr. miniszterelnök Otto Grotewohlnek, a Demokratikus Német Köztársaság miniszterelnökének, Panker Anna külügyminiszter, Georg Dertingernek, a Demokratikus Német Köztársaság külügyminiszterének küldött üdvözlő táviratot kinevezése alkalmából.

Közeledünk a munkásosztály döntő harcához és győzelméhez

— mondotta Maurice Thorez, a Francia Kommunista Párt főtitkára

PÁRIS. — A TASS jelenti: A L'Humanité közlése szerint a Francia Kommunista Párt az elzászi Mulhousban nagygyűlést rendezett, amelyen hatalmas tömeg vett részt és demokratikus egységkormány megalakítását követelte.

A gyűlésen Maurice Thorez, a Francia Kommunista Párt főtitkára, mondott beszédet. Thorez a francia kormányválsággal foglalkozva kijelentette:

— A kormányválságot a dolgozó emberek nyomása és elégedetlensége idézte elő. Nem egy egyszerű kormányösszetételi változásról van szó ma. Nemcsak az a probléma, hogy Jules Mochot nevezik ki miniszterelnöknek, amely már magában is kihívás a munkásosztály ellen. A kérdés ma másként tevődik: véget kell vetni a reakció tömegnyomorúságot előidéző háborús politikájának, amelyet az amerikai imperialisták diktálnak. A feladat az, hogy francia politikát folytassunk, a haladás, a szabadság, béke és függetlenség politikáját és en-

nek érdekében demokratikus egységkormányt alakítsunk. Számítánszor kijelentettük a köztársaság elnökének: nem lehet megszállt-tani Franciaországot a munkásosztály és a Kommunista Párt nélkül.

Thorez ezután a Francia Kommunista Pártnak az új kormányra vonatkozó 11 pontját ismertette, majd a demokratikus egységkormány megalakításának szükségéről beszélt. Ez a követelés az egész francia nép akaratát fejezi ki és a francia dolgozók egyedül ettől várhatják jogos követeléseik teljesítését.

Befejezésül Thorez felhívta a dolgozókat, támogassák hadjáratában a Francia Kommunista Pártot. Közeledünk a munkásosztály döntő harcához és győzelméhez. Ne várjuk, amíg új katasztrófa zúdul országunkra. Legyetek bizalommal, megvédjük a békét és azon, az uton indulunk el, amely a szocializmushoz vezet, — mondotta befejezésül Maurice Thorez.

kal árasztják el.

Befejezésül Duclos felolvasta azon személyeknek a névsorát, akik Moch rendőrségének áldozatává váltak. A kommunista parlamenti csoport nevében kérte, hogy

az alkotmány alapján szükséges megbízatás megerősítéséhez szükséges parlamenti szavazás név szerint történjék és csak azok a képviselők szavazhassanak, akik ezen az ülésen részt vesznek.

Moch parlamenti pergyűlésben

PÁRIS. — (Agerpres.) A kormányválsággal kapcsolatban a francia nemzetgyűlés csütörtökön délután ülést tartott. Jules Moch volt belügyminiszter, akit Auriole köztársasági elnök kormányalakítással bízott meg, nyilatkozatot olvasott fel.

Moch beszédében csomó ígéretet és demagóg kijelentést tett. Így bejelentette azt a szándékát, hogy a költségvetést egyensúlyba hozza, nem mondta meg azonban, miként kívánja ezt elérni. Beszéde után

megkezdődött a nyilatkozat vitája.

Elsőnek Jaques Duclos, a kommunista parlamenti csoport elnöke szólalt fel, aki hevesen támadta Moch belügyminiszteri működését. Rámutatott arra, hogy mennyire felháborító, amikor a dolgozók fizetésemelési kérését elutasítják, ugyanakkor a kapitalista cégek óriási hasznot váganak zsebre. Követelte, azonnal kössenek békét Vietnámmal. Elítélte a jelenlegi francia külpolitika irányát, és azt, hogy a francia piacot idegen áruk-

1 nap alatt 12 nap munkáját végezte el Eperjesi Ferenc kolozsvári kőműves csoportja

KOLOZSVAR. — A szerdai nagyszerű verseny nap után, mely alkalommal három kőművescsoport 2000 szálalékon felüli normatúltesztet ért el a vakolásban, Eperjesi Ferenc, aki 2092 szálalékkal szárnyalta túl a normát, arra vállalkozott, hogy a Mócok-útja 76 szám alatti munkatelepen ezúttal falazásban kísérletet meg újabb ki-magasló teljesítményt.

Tegnap számunkban már megírtuk, hogy 27 napra tervezett munka elvégzését vállalta a pénteki és szombati napra.

A tegnapi napon Eperjesi Ferenc két tanulóval, Szilágyi Lászlóval és Laci Benze Józseffel látott munkához. A csoport nyolc munkára alatt 1192 szálalékkal szárnyalta túl a normát. Több mint 12 napra tervezett munkát végeztek el egy nap alatt. A 45 centiméter falazatból 8,6 köbmétert, a 30 centiméter széles falazatból 11,75 köbmétert fejeztek be. Ez összesen 20,35 köbméter fal elké-

szítését jelenti. Ehhez hozzászámítandó 14,75 folyóméter falfél.

Ez az első nap eredménye és minden remény meg van arra, hogy Eperjesi Ferenc csoportja a mai napon teljesíti kötelezettségvállalást. Nagymértékben megnehezíti munkáját, hogy kü-

lönböző méretű és nagyságú téglák állnak rendelkezésre, továbbá az építkezés kis terjedelme.

Ennek ellenére Eperjesi Ferenc és lelkes munkacsoportja bizalommal tekint a mai munkanap elé.

NOVEMBER 7. tiszteletére

Új raktárt építenek

a nagykarolyi „Ardealul” olajgyárban a napratorsómag tárolására

NAGYKAROLY. — (Tudósítónktól). A nagykarolyi „Ardealul” olajgyárban nagyban folyik az előkészítő munka az őszi idény megkezdésére. Mint-hogy kovacsruhákban lennének, olyan kalapálás hallatszik mindenfelől. Az olajtermelés emelésére új, korszerű finomító létesítményt helyeztek üzembe egy és fél vagon napi teljesítőképességgel. Ennek segítségével a kivonatoló osztályon termelt olajat is finomítani tudják. Ezt az olajat eddig ipari célokra használták, most kiváló minőségű ételolajat állítanak elő.

A gyár területén építkezés folyik. A mag tárolására raktárt építenek. Ugy építik meg, hogy az elraktározott napraforgó magot állandóan forgatni lehessen. A mag dohosodásának megakadályozása végett hőmérőket szerelnek fel, melyek mutatják a mag melegségét. Amikor a hőmérő a mag felmelegedését mutatja, azt azonnal más, üres, kiszellőztetett collába engedik át. Az épülethez felvonót szerelnek, mely lényegesen megkönnyíti a

mag tárolását. Az üzem viz-szükségletének biztosítására 5 vagon ürtartalmu víztornyot építenek.

Az üzem eddig 7500-8000 kilogramm olajat termelt. A most folyó átalakítási munkálatok után a napi átlag a 10 ezek kilogrammot is meg fogja haladni. Az olaj tárolására négy, 5-6 vagon ürtartalmu tartály szolgál.

Az önköltségi árak csökkentése végett vasúti sínparat vezettek be a gyár területére. Eddig az állomási rakodótól szekerok hordták be a magot, és ugyancsak szekerok vitték ki az olajat a vagonöltés alkalmával. A sínparat az épülő raktár mellett halad és így a mag kirakása könnyebbé válik. De könnyebb lett az olaj szállítása is, mert a tároló tartályokból közvetlenül a vagonokba szivattyúzzák az olajat.

A fenti munkálatokat november 7. tiszteletére vállalták és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulójának napjára be is fejezik.

vállalják...

... A KOLOZSVARI „ROMANIA MUNCITOARE” kendőgyár dolgozói, hogy november 7-re befejezik az Állami Terv reájuk eső részét. A „România Muncitoare”-ban különben október 14-én már november 25-ére dolgoztak.

*

... A KOLOZSVARI 9. SZAMU ALLAMI EPITKEZESI VALLALAT dolgozói közül Eperjesi Ferenc és csoportja, hogy a Mócok-útja 76. szám alatti munkatelepen a 27 munkanapra előirányzott gépkocsiszín felépítését két munkanap alatt teljesítik. A vállalat sikeres teljesítése érdekében a szovjet munkamódszer alkalmazásával versenynapot rendeztek.

*

... A TORDAI ÜVEGYÁR dolgozói, hogy November 7. tiszteletére október 20-ig teljesítik az egész évi előirányzatot csökkentik a selejtet az asztalosok 100 önkéntes munkaórával járulnak hozzá az új hűtőszülék beszereléséhez, a csomagoló osztályon 30 százalékkal növelik a termelést és ugyanakkor 700 önkéntes munkaórát vállaltak. A többi osztályok vállalták, hogy annyi önkéntes munkát ajánlanak fel, amennyi szükséges a gyár kitalakításához, továbbá minden erejüket lat-bavetik, hogy a gyár munkaközössége a vállalt kötelezettségének, az évi előirányzat október 20-ig való teljesítésének eleget tehessen.

A kínai népfelszabadító hadsereg 10 kilométerre Kantontól

PEKING. — (Agerpres.) Az Új Kína hírlapnökség jelenti a frontról:

A felszabadító néphadsereg három oszlopban, gyors menetben nyomul Kanton felé. msközben a második és negyedik hadseregcsoport találkozott a Kwantung-tartományban évek óta partizánharcot folytató népi erőkkel. A Kanton felé nyomuló néphadsereg óriási lelkesedéssel vette tudomásul a Kínai Népköztársaság kikiáltását és Mao-Ce-Tungnak a központi kormány elnökévé való megválasztását. Előnyomulásukat etől fogva az a jelszó vezeti: „naponta több mint tíz kilométert haladjunk előre, hogy Kanton egy héttel hamarabb felszabadítsuk.”

HONKONG. — (Agerpres.) A France Presse jelenti: A kínai népfelszabadító hadsereg egységei csütörtökön este 10 kilométerre közeledtek meg Kantonra.

A jelentés szerint a Kuomintang-kormány szerda óta nem működik Kantonban, A várost gyors ütemben ürítik ki.

Több és jobb RDNSz-irányítót!

A RDNSz kolozsmegyei szervezete most adta ki különböző reszortjainak az elmúlt hónapról szóló jelentését. Jellemző és örvendetes, hogy e jelentések az önkritika teljes fegyverével elemzik a munka hiányosságait az elért kétségtelen eredmények felemlítése mellett.

A kulturreszort jelentésében teljes öszinteséggel szögezi le, hogy ez év szeptemberéig a RDNSz-irányítók inkább papíron léteztek, mint a valóságban. A ténylegesen dolgozó irányítók pedig nem érték el a kellő ideológiai és politikai színvonalat. Megállapítja a jelentés azt is, hogy fokozottabban kell együttműködni az irányítókkal, akikkel egészen komolyan és lelkiismeretesen csak szeptemberben kezdett foglalkozni a megyei szervezet. Állandó üléseket tartottak velük, feldolgozták Gheorghiu-Dej Augustus 23-i beszédét, a Békenap anyagát és több más fontos politikai és ideológiai kérdést.

Miért van rendkívül nagy szükség az irányítók fokozott tanítására és nevelésére? Erre is megfelel a jelentés. Mint tudjuk, a RDNSz irányítók a falvakra küldi, oda, ahol legnagyobb szükség van felvilágosító és irányító munkára. Tudjuk, hogy mennyire éles az osztályharc falun, tudjuk, hogy a kulákság és a kulákság befolyása alatt álló falusi lakosság és különösen az asszonyok, mennyire hajlamosak a reakciós hírek szándékos terjesztésére, mindarra, amivel megakaszthatják a szocialista építési hatalmas lendületét, amivel gáncsolhatják a szegény- és középparasztság haladását és küzdelmét a ki-számányolók ellen.

Az irányítóknak ott kell lenniük a falusi női tömegek között. Meg kell magyarázniuk, hogy a háborús hírek terjesztése a kulákság érdeke és abból az aljas és önző szándékból fakad, hogy megakasszák, megakadályozzák az építőmunkát. Az irányítók tudják, megtanulták, hogy milyen hatalmas a béketábor ereje, milyen legyőzhetetlen és erős a Szovjetunió, a béketábor vezetője, s hogy a háborús uszítókat csak munkával és a békéért vívott harccal lehet véglegesen elhallgattatni.

De nemcsak a háborús rémhírterjesztésben járnak elől a falusi kulákszonyok és híveik. Izzagnak és hamis híreket terjesztenek a szövetkezetek körül, s ha valahol pillanatnyi hiányosság van, — talán egyetlen ember hibájából —, azt szerencsétlenségnek tüntetik fel és sopánkodnak rajta.

A RDNSz-irányítók a szegény- és középparasztság asszonyait egyre jobban meggyőzik arról — hangzik a jelentés —, hogy milyen fontos kérdés a falu szocializálása, milyen óriási segítség jelentenek a gép- és traktorállomások és milyen szép és biztos jövőt jelent a kollektív gazdaságok megteremtése. A reakció itt lép aztán igazán porondra ostoba és hazug mesével, melyet elhisznek a befolyásolható, gyöngye jellemek, akiket csak az irányítók gondos és tervszerű munkája vezethet az igazság útjára, hogy aztán felvilágosulva, ők maguk csap-hassanak le a falu kigyófélszkeire, amelyből rágalom mérge lövel szerteszét.

Több és jobb irányítót! Politikailag, ideológiailag képzett harcos, világosfejű RDNSz-aktivistákat a falvakra, hogy ezzel is csapást mérhessünk a reakcióra és leszereljük azokat az asszonyokat, akik még hisznek a riadt kuláknak rágalmainak és hazugságainak. — Ezt tükrözi a jelentés. És az irányítók nevelése a RDNSz munkatervében ezért oly fontos, döntő és nagy feladat, amelyet meg is oldanak és bizonyára sikerrel oldanak meg... (— on).

Látogatás az amerikai „nyomor-kerületekben”

Az amerikai sajtó napról-napra az amerikai gazdasági élet egyre fenyegetőbb gazdasági válságáról számol be. A „New-York Times” idézi a szövetségi pénzügyminisztérium adatait, amelyet az áruházak kereskedelmi forgalmának nagymértékű csökkenéséről tanuszkodnak. Az adatok szerint az áruházak forgalmának értékelési csökkenése az augusztus 13-át megelőző héten 16 százalékos. Az ország legnagyobb ipari központjaiban, Newyorkban, Bostonban és Clevelandban a kereskedelmi forgalom több mint 20 százalékkal csökkent.

CSÖKKEN A TERMELES

A forgalom ilyenarányú csökkenésének okait vizsgálva, a „Wall Street Journal” című lap megjegyzi, hogy ennek a termelés csökkenése és az általa előidézett munkanélküliség a magyarázata.

Az Elnöki Gazdasági Tanács nemrégén közzétett jelentése szerint a termelés csökkenése a múlt év októberé óta átlag 13 százalékos. Sőt egyes iparágakban, például, a nehéziparban 22—23 és 33 százalékos is kitesz a termelés esése.

Nagymértékben csökkent a vasúti szállítás is. A „New-York Times” adatai szerint a vasúti szállítás igénybevétele augusztusban a múlt év ugyanezen időszakához viszonyítva 18,3 százalékkal csökkent.

A termelés csökkenése kiterjed a mezőgazdaságra is. A farmernek jóvédelme 1949 második negyedében a múlt év negyedik negyedéhez viszonyítva 14,7 százalékkal csökkent.

A szövetségi pénzügyminisztérium júliusi hivatalos közleménye szerint a farmernek termékeinek és

az előző évhez viszonyítva 14 százalékkal esett.

A hivatalos statisztika szerint is az Egyesült Államokban szakadatlanul nő a munkanélküliség. Az amerikai munkapiacra a legsúlyosabb helyzetben az asszonyok és a

Emelkednek az élelmiszerárak

A „Christian Science Monitor” című lap nemrégiben közölte, hogy a Bethlehem Steel Company hatalmas acélipari üzemben a háború idején ott dolgozott 1200 nőből csak egy maradt meg munkahelyén, a többi elbocsátották. A kollégiumok és egyetemek végzett növendékeinek fele ebben az évben nem talált munkát és a munkanélküliek sorait gyarapította.

Snyder pénzügyminiszter beszámolója szerint az ország 12 kerületében a munkanélküliség a munkások összlétszámához viszonyítva, 12—30 százalék. Ezeket a kerületeket a lapok a „nyomor-kerületek”-nek nevezik.

Az amerikai dolgozók életszínvonalának csökkenéséhez még az is hozzájárul, hogy bár a termelés esése bizonyos áreséshez is vezetett, ez főleg csak a nagykereskedelmi árakat érintette. Nem hivatalos közlés szerint, ez év első és második negyedében az általános megélhetési indexszám nemcsak hogy nem csökkent, hanem még emelkedett, a kereskedelemügyi minisztérium által közzétett adatok szerint júniusban a lakkereskedelmi

A Duna-Fekete-tengeri csatorna építésénél:

Testvéri együttérzéssel dolgoznak a román és magyar ifjumunkások

NAVODARI. — Távolról: óriási méretűnek tűnik a Duna-Fekete-tengeri csatornánál a navodari C. L. S. 16 munkatelep. Középről szemlélve: pezsgó életről, s lendületes munkáról tanuskodik az óriási baraktáborban dolgozó munkások százainak tömege. Mostanában teljesen megváltozott arculata a vidék: arcuk: utak épültek, vasut kanyarog a telepen, odébb iskolát létesítettek a hálótermekben és étkezdékben munkások százai pihennek és étkeznek. A telep ellátásáról egy állami aruház, s az Aprozar üzlete gondoskodik.

A baraképítésnél nagyszerű lendülettel és testvéri együtér-

tésben dolgoznak a román és magyar ifjumunkások. A brigád, az ifjumunkások brigádjá, ott tevékenykedik serényen az épülő 3. számú baraknál. Vezetőjük fiatal élmunkás: Salajan Viktor. A baraképítésnél nagyszerű eredményeket értek el a munka észszerű megszervezésével. Két barak felépítését például nyolc nap helyett öt nap alatt fejezték be. Az eredmény a helyes munkamegosztásnak tulajdonítható. A huszonhét tagú brigádból minden tag csak egy-egy rész-munkát végez.

Reggelenként a brigádvezető konkrét feladatokkal bizza meg a brigád tagjait. Este munkaértekezleten a bírálat és önbírálat

szellemében kiértékelik az aznapi munkát. Ezek a munkaértekezletek lendítik előre az ifjak szakmai nevelését: az ács és asztalos szakmák mielőbbi elsajátításáért.

A brigád tagjai közül kitűntek: Marosán Gheorghe, Georgevici Velimir és Kispálosi N. Mindhárman normamegállapító iskolába kerültek és az iskola elvégzése után magasabb beosztást kapnak, ahol hasznosíthatják ismereteiket.

Az ifjak lendülete egyre fokozódik. Munkájuk bizonyíték arra, hogy a jövőben még szebb eredményeket érnek el a csatorna építésénél.

ISMERJÜK MEG A SZOVJETUNIÓT (XII.)

Gazdag vasérctelepek és gyümölcsös ligetek hazájában

Moszkvától délnek haladva a vonat, áttöri a fővárost körülvéző munkástelepek, üzemek és nyaralók gyűrűjét, majd átrobbog két ipari városkán, Podolszkon és Szerpuhovon, aztán a nagy, lármás Tulán, amely a gyárkürtök egész érdejével ayúlik az ég felé. Nem messze Tulától van Jasznaja Poljana, ahol a világhíradalom egyik legnagyobb elbeszélője, Tolstoj Leo élt. Itt végződik a központi iparvidék. Az üzemek és munkástelepek helyére a feketésföldes övezet falvai lépnek.

KÖVÉREN CSILLOGÓ FEKETE FÖLDEK

Amióta a szovjethatalom a földesurak földjét átadta a

földműveseknek, merőben új típusa keletkezett itt a földműves gazdaságnak. Eltűntek a törpebirtokokos kis carabka földtáblái, az állattenyésztés jelentősége növekedett. A földművelés azonban még mindig túlsúlyban van ezen a vidéken. A kövéren csillogó fekete földeket mély sebekként sűrű szakadékok fedik. Régebben ezen a vidéken végzetes gyorsasággal szaporodtak a szakadékok, amelyeket az észszerűen gazdálkodás idézett

elő. Minden tavasszal sokszáz négyzetkilométer fekete földet mosott el a földről az eső. Mostanában már úgyszólván sehol sem látunk újkeletű szakadékokat, mert az orosz földrajztudósok és talajkutatók, köztük a híres Dokucsajev, ezeken a szakadékokon tanulmányozták és kidolgozták az embernek a talajra való befolyásáról szóló új tant. A szakadékok széleit gondosan megerősítették, és a lejtőket füvel ültetik be.

A gyümölcsök gyógyhelye

A központi fekete-földkörzet tájképe meglehetősen egyhangú. Eppen úgy, mint északabbra. De, ha figyeljük a vidéken a kis változásokat, mégis érezzük, hogy más szélességi övezetben vagyunk. A nap fényesebben süt a kissé dombos síkság földjeire. A cukorrépa földek egyre gyakoribbak. Oréltől kezdve a falvakban sok a gyümölcsös kert. Az aránylag enyhe éghajlat különösen kedvez a gyümölcsstermesztésnek. Nem véletlenül van itt a világhírű kutatóintézet városa, Micsurinszk. Az intézet megjavította a moszkvai terület, Bjelborusszia és természetesen a központi fekete-föld övezet gyümölcsfaftáit is.

Kurksztól keletre táncolni kezd az irányító mutatója. A kurkszi terület mágneses anomáliájáról már régen tud a világ, de a forradalom előtt vég-

zett kutatások alig voltak hozzáférhetőek. A szovjet geológusok alaposan átkutatták a föld mélyén rejtőző vasércmedencét. Kurszk mögött látjuk Bjelgorod sajtáságos krétasziklát és a nagyértékű írókréta-telepeket. Mindjárt Bjelgorod mögött Ukrajna határához jutunk. A levegő itt még melegebb. Erdők alig vannak és gyakoribbak a kertek. Lassan kibontakozik szemünk előtt a szilb és barátságos, sok költő által megénekelt ukrán táj. Ennek főelemei: a meleg, lágy napfény, a sztyepp dombjainak hullámzása, a kék ég tisztasága és a hívogató nyájas parasztházak sora. A parasztszekereket ma is ökrök húzzák, mint valaha, de az ukrán utakat ma már nem a lassu ökröfogatok jellemzik, hanem a száguldó tehérgépkocsik.

A régi: és az új Harkov

Ezen a területen fekszik az Ukrán Köztársaság „második fővárosa”: Harkov. A régi Harkov, a kereskedők, földesurak és hivatalnokok városa volt. A szovjet uralom alatt az ukrán gépgyártás központja lett. Hatalmas turbína-generátorokat

gyártanak itt, bonyolult elektrotechnikai készülékeket, traktorokat, mozdonyokat és kerékpárokat is. Az ipar többszáz új lakost vonozott ide és Harkov a Szovjetunió negyedik legnagyobb városa lett, közel 1 millió lakossal.

Ismeretterjesztő előadássorozat rendez a tordai ARLUS

TORDA. — (Levelezőnk írja.) Az ARLUS helybéli szervezete október 7-én ismeretterjesztő előadássorozatot indított.

Az előadásokat román és magyar nyelven tartják nagy érdeklődés mellett. A legutóbbi előadás a béke ügyét tárgyalta. A közönség előadás közben tüntetett a háborús uszítók ellen és a béketábor, valamint annak vezetője, a Szovjetunió és Sztálin mellett. A kitűnően felépített, a kérdést minden oldalról megvilágított előadásokat a dolgozók színi nem akaró tőpssal köszönték. Ezután műsoros előadás következett, melynek során a Művelődési Otthon román dalárdája énekszámokkal, a Munkás Színház együttese ének- és szavalószámokkal szerepeltek. A A nagykerülő kultúrelőadást — melyet több más ARLUS-előadás követ — az Internacionálé emléklésével fejeződött be.

